

שם הקורס : פוטותרפיה

מרצה: סיגל אדלמן

45 שעות, ימי ראשון, 1:00-13:30

13 מפגשים, כל מפגש 3 שעות +התנסות בכלי

פוטותרפיה הוא תחום חדש וייחודי בתוך המכלול של טיפול באמנויות. הצילום, כמדיום העוסק במציאות מחד, אך פותח אפשרויות של מתן פרשנות וביטוי אישי מאידך, מאפשר קשת רחבה של התנסויות ואפשרויות טיפול מגוונות, מעניינות, וייחודיות למדיום הצילום.

מטרות הקורס:

1. רכישת מיומנויות עבודה בקבוצות באמצעות השפה הצילומית.
2. זיהוי ורכישת כלים בתחום הטיפול של הפוטותרפיה, לצורך עבודה עם קבוצות תלמידים, ומטופלים,
3. ניצול השפה הצילומית לעבודה אישית וקבוצתית תוך הרחבת המודעות והצמיחה האישית של התלמיד

פירוט תכני הקורס:

1. **מדיית הצילום** – במה היא נבדלת משאר תחומי האמנות. הכוח של הצילום כמחובר למציאות. קשת החוויות שלנו כמצולמים (מעונג ועד חשש וחרדה) קשת החוויות שלנו כמצלמים (הנצחה ועדות, וכו'). התנסויות חווייתיות ושיחה סביב התכנים העולים בדיון.
2. **צילום והשלכה** - עיצוב כריכת ספר עם צילום המשקף תחושות ותכנים המלווים את חיי כיום. הצגת הכריכה בדרך של ראיון בין זוגות. מודעות להקשבה ושיפור התקשורת.
3. **הזיכרון הקולקטיבי והזיכרון האישי** - תמונות מפורסמות וזיכרונות משותפים לקהילות מול צילומי האלבום המשפחתי והתמונה האישית. בחינת הקצוות שבין

הפרט והאינדווידואל לבין הקבוצה. יצירת קולאז' קבוצתי ושיחה על הדינאמיקה המתפתחת בקבוצה.

4. **הבית כמקום לגוף ולנפש** – הצגת צילומי-בית שהמשתתפות הביאו. שיבוץ הצילומים בתרשים של ביתן/דירתן ושיתוף הקבוצה במקומות ומשמעותם לגבי המשתתפת. שיחה על כוחו המחזק של הבית ועל מקומות הקושי הדורשים שיפור.
5. **בית הורי, כדגם מאתגר** – נקודות אהובות ומושא לחיקוי בביתנו, נקודות שמזמינות תיקון. בחירת צילום מאוסף צילומי בית שהמנחה מביאה ושיתוף הקבוצה בתצלום הבית בו בחרה כל משתתפת, כמקום נכסף.
6. אלבומי משפחה – האלבום כמשקף דינאמיקה משפחתית ומייצג סיפור חיים כפי שנבחר להיות מסופר ומוצג. שיחה על סוגי אלבומים, מיקומם, תוכנם ומשמעותם עבורנו. התייחסות לתמונה משמעותית עבורנו מתוך אלבום המשפחה. שיחה ושיתוף הקבוצה מיהן הדמויות והפרטים המופיעים בתמונה ומה משמעותם עבורנו.
7. **תקופה טובה כמשאב של כוח** – הצגת מספר צילומים המייצגים תקופות טובות בחיינו. מה רואים בתמונות, מדוע חשנו בטוב, האם אותם מוטיבים מחזקים קיימים בחיינו גם היום, אם לא, האם ניתן וכיצד להחזירם לחיינו.
8. **אימהות** – פירוק המושג באופן אסוציאטיבי למשמעויות הרבות שהוא מכיל עבורנו, כבנות וכאמהות. שיתוף ושיחה בקבוצה. בחירת צילום מתוך סידרת צילומי אימהות ו'שיחה' באמצעות שאלון עם האם שבצילום, שיתוף קבוצתי בתובנות שעולות.
9. **פנים ופנימיות** – עבודת עם פורטרטים אישיים של המשתתפות בקבוצה, שעברו עיבוד. התבוננות בצילומי הפנים ורישום תובנות מהפנים הניבטות בצילום. שיחה בקבוצות קטנות על צילומי הדיוקן. האישיות הניבטת, הכוחות והנקודות המבקשות חיזוק.
10. **מנגנוני הגנה** – שיחה על סוגי מנגנוני ההגנה. כיצד הם משרתים אותנו, כיצד הם מכבידים על חיינו. עבודת עם תצלומים המבטאים קונפליקטים.
11. **מפה טופוגרפית פנימית** - עיצוב בעזרת צילומים של מעין מפה פנימית הנוגעת באזורי הפחד, משאבי הכוח, תקוות ויעדים וחוויות מכוננות.
12. **המקומות החוסמים** – נגיעה והצבעה אישית של המקומות החוסמים אותנו (בסיוע צילומים) והצעה לדרכי התקדמות ופתרונות.
13. **סיכום קבוצתי** – עבודה מסכמת על תהליכים קבוצתיים. קולאז' אישי. עבודה על תצלום עתידי של כל משתתפת בדרך של דמיון מודרך. סיכום המפגשים, תובנות, מקומות של צמיחה. יצירת כרטיסי מתנה בין המשתתפות.

בבליוגרפיה :

❖ תרפיה באמנות – התפתחויות חדשות – תאוריה ומעשה / הוצאת 'אח'

בע"מ

❖ טיפול בעזרת צילום בבעלי יכולת למידה מוגבלת / איב וניל ג'קסון/

הוצאת 'אח' בע"מ

❖ הצילום כראי התקופה / סוזן סונטאג / עם עובד

❖ מאחורי החיוך, שימוש תרפויטי בתצלומים/ לינדה ברמן /הוצאת אח

❖ מחשבות על הצילום / רולאן בארת / הוצאת כתר

❖ סערת נפש / ד"ר יורם יובל / הוצאת קשת

❖ אדם נפגש עם עצמו / פרופ' אליהו רוזנהיים / הוצאת שוקן